

MESTSKÁ ČASŤ BRATISLAVA-PODUNAJSKÉ BISKUPICE

Trojičné námestie 11, 825 61 Bratislava

Materiál určený na rokovanie

Miestneho zastupiteľstva dňa : 8.2.2022

SPRÁVA O KONTROLNEJ ČINNOSTI MIESTNEHO KONTROLÓRA MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA-PODUNAJSKÉ BISKUPICE ZA ROK 2021

Predkladá:

Mgr. Ján Komara
miestny kontrolór

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Dôvodová správa
3. Správa o kontrolnej činnosti

Zodpovedný:

Mgr. Ján Komara
miestny kontrolór

Spracoval:

Mgr. Ján Komara
miestny kontrolór

február, 2022

Návrh uznesenia

Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava-Podunajské Biskupice po prerokovaní predloženého materiálu

berie na vedomie

Správu o kontrolnej činnosti miestneho kontrolóra mestskej časti Bratislava - Podunajské Biskupice za rok 2021.

Dôvodová správa

Správu o kontrolnej činnosti za rok 2021 predkladá miestny kontrolór mestskej časti v zmysle §18f ods.1 písm. e) zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p. miestnemu zastupiteľstvu, a to do 60 dní po uplynutí kalendárneho roku.

**SPRÁVA O KONTROLNEJ ČINNOSTI MIESTNEHO KONTROLÓRA
MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA-PODUNAJSKÉ BISKUPICE ZA ROK 2021**

SPRÁVA O KONTROLNEJ ČINNOSTI MIESTNEHO KONTROLÓRA MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA-PODUNAJSKÉ BISKUPICE ZA ROK 2021

V zmysle ustanovenia § 18d zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a v zmysle plánu kontrolnej činnosti na I. polrok 2020 a v zmysle plánu kontrolnej činnosti miestneho kontrolóra mestskej časti Bratislava-Podunajské Biskupice na II. polrok 2020 boli miestnym kontrolórom mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice vykonané nasledovné kontroly:

Úlohy v zmysle § 18 f zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení

Miestny kontrolór okrem správ o výsledkoch vykonaných kontrol vypracoval a predložil miestnemu zastupiteľstvu mestskej časti nasledovné materiály:

1. **Správa o kontrolnej činnosti za rok 2020** - podľa § 18f ods. 1 písm. e) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p. Správu o kontrolnej činnosti za rok 2020 (prerokovaná za zasadnutí dňa 23.02.2021, uznesenie č.266/2018-2022).
2. podľa § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p. **Stanovisko miestneho kontrolóra k záverečnému účtu mestskej časti Bratislava - Podunajské Biskupice za rok 2020**, ako súčasť materiálu „Záverečný účet mestskej časti Bratislava Podunajské Biskupice za rok 2020“, ktorý bol predložený a schválený na zasadnutí dňa 30.06.2021 (uznesenie č.171/2018-2022). Predložený návrh záverečného účtu bol už tretím návrhom (11.4, 28.5 a 14.6.2021), ktorý mestská časť zverejnila na úradnej tabuli a webovom sídle, pričom išlo o zásadne odlišné dokumenty. Prvé dve verzie záverečnému účtu som po ich zverejnení odporučil stiahnuť, opraviť a až po vykonaných opravách predložiť. Rozsah chýb v účtovníctve bol však natoľko rozsiahly, že sa to mestskej časti už nepodarilo. Napriek tomu, že Záverečný účet formálne obsahoval povinné náležitosti podľa § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách, tak údaje v nich uvedené nezodpovedali skutočnosti. Údaje vychádzali z individuálnej účtovnej závierky mestskej časti Bratislava-Podunajské Biskupice zostavenej ku dňu 31.12.2020, avšak boli v zjavnom a rozsiahlom rozpore so skutočnosťou, a to takmer vo všetkých častiach Záverečného účtu za rok 2020. Rozsiahle a zjavne nesprávne údaje sú uvedené v časti o plnení príjmov rozpočtu, čerpaní výdavkov rozpočtu, hodnotenia plnenia programov rozpočtu, bilancie aktív a pasív ale aj údaje o hospodárení škôl a školských zariadení. Tieto nezrovnalosti sú natoľko závažné, zjavné a rozsiahle, že zverejnená verzia Záverečného účtu za rok 2020 vôbec nespĺňala svoj účel, neprezentovala hospodárenie mestskej časti a neposkytovala celkový pravdivý prehľad o výsledkoch rozpočtového hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku.

Na základe vlastného zhodnotenia som konštatoval, že záverečný účet nie je spracovaný v súlade s príslušnými právnymi normami a objektívne nevyjadruje rozpočtové hospodárenie, ako aj stav majetku a záväzkov mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice. Na základe týchto skutočností som odporučil Miestnemu zastupiteľstvu Mestskej časti Bratislava - Podunajské Biskupice schváliť Celoročné hospodárenie s výhradami a navrhol tieto opatrenia: 1. Nariadiť a vykonať spojený komplexný interný audit a rekonštrukciu účtovníctva mestskej časti Bratislava-Podunajské Biskupice v lehote do 30. septembra 2021. 2. Do 30. septembra 2021 predložiť miestnemu zastupiteľstvu správu o skutočnom stave hospodárenia mestskej časti. 3. Zabezpečiť dostatočnú kapacitu kvalifikovaných ľudských zdrojov tak, aby došlo k náprave vzniknutého stavu a účtovníctvo bolo vedené podľa požiadaviek §8 zákona č. 431/2002 Z.z., teda pravdivo, prehľadne, zrozumiteľne a úplne.

3. podľa § 18f ods. 1 písm. b) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p. **Návrh plánu kontrolnej činnosti miestneho kontrolóra** mestskej časti Bratislava-Podunajské Biskupice na I. polrok 2021, ktorý bol zverejnený na webstránke sídla mestskej časti a následne schválený uznesením č.240/2018-2022 zo dňa 08.12.2020, Návrh plánu kontrolnej činnosti miestneho kontrolóra mestskej časti Bratislava-Podunajské Biskupice na II. polrok 2021 schválený uznesením č. 305/2018-2022 zo dňa 22.06.2021 a Návrh plánu kontrolnej činnosti miestneho kontrolóra mestskej časti Bratislava-Podunajské Biskupice na I. polrok 2022 schválený uznesením č. 371/2018-2022 zo dňa 14.12.2022
4. **Stanovisko miestneho kontrolóra k rozpočtu mestskej časti Bratislava-Podunajské Biskupice na roky 2021-2023** (prerokované za zasadnutí dňa 23.02.2021, uznesenie č.265/2018-2022).

Iné činnosti

V rámci kontrolnej činnosti v roku 2021 vykonával miestny kontrolór aj ďalšie činnosti:

- zúčastňoval sa na zasadnutiach Miestnej rady mestskej časti, Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Podunajské Biskupice a komisií Miestneho zastupiteľstva (Komisia finančná, podnikateľských činností a obchodu; Komisia školstva, kultúry, mládeže a športu; Komisia územného plánu, výstavby, životného prostredia, odpadov a cestného hospodárstva; Komisia pre ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií funkcionárov mestskej časti, mandátová a imunitná, Komisia sociálnych vecí a zdravotníctva), komisie pre posudzovanie žiadosti o nájom obecných bytov, taktiež aj na ďalších pracovných stretnutiach s poslancami miestneho zastupiteľstva najmä k rozpočtu, záverečnému účtu a zmenám územného plánu,
- spolupracoval s odbornými oddeleniami a referátmi miestneho úradu pri prešetrovaní podaní občanov a pri kompletizácii riadiacich aktov
- spolupracoval so zamestnancami mestskej časti v potrebných prípadoch, s útvarmi hlavného mesta a s kontrolórmí z iných mestských častí
- zúčastnil sa na školeniach a rokovaníach Združenia hlavných kontrolórov a na odbornej konferencii Združenia hlavných kontrolórov dňa 12.-14. 7.2021 spojenej so školeniami.
- Zúčastňoval sa školení organizovanými regionálnymi organizáciami vzdelávania samosprávy, Úradom pre verejné obstarávanie, Transparency International Slovensko.
- Spolupracoval na príprave materiálov na rokovanie orgánov mestskej časti, príprave a pripomienkovaní interných predpisov Miestneho úradu.

Správy o výsledkoch z jednotlivých vykonaných kontrol v roku 2021 boli predložené na zasadnutia Miestneho zastupiteľstva dňa 28.09.2021 (uznesenie č. 339/2018-2022) a dňa 14.12.2021 (uznesenie č. 370/2018-2022) a pripravené na rokovanie dňa 8.2.2022. V predložených materiáloch bol podrobne rozpísaný priebeh kontroly, kontrolné zistenia a návrhy opatrení, resp. odporúčania na nápravu zistených nedostatkov, a tiež výsledky z kontroly plnenia opatrení, prijatých na nápravu zistených nedostatkov u jednotlivých kontrolovaných subjektov. Ročná správa o kontrolnej činnosti je stručným prierezom výsledkami vykonaných kontrol a ďalšej činnosti miestneho kontrolóra. V rámci šiestich ukončených kontrol bolo vypracovaných celkovo 48 odporúčaní na prijatie opatrení.

Kontrola investičnej akcie „Zníženie energetickej náročnosti Základnej školy s materskou školou s vyučovacím jazykom maďarským Vetvárska č. 7“ a Kontrola použitia finančných prostriedkov pri investičnej akcii „Zlepšenie kľúčových kompetencií žiakov ZŠ Podzáhradná“ sú v čase vypracovania tejto správy v štádiu finalizácie Návrhu správy a ich výsledky budú predložené na nasledujúce zasadnutie MZ.

1. SPRÁVA O KONTROLE DODRŽIAVANIA A UPLATŇOVANIA ZÁKONA Č. 211/2000 Z.Z. O SLOBODNOM PRÍSTUPE K PRI SPRÍSTUPŇOVANÍ INFORMÁCIÍ NA ŽIADOSŤ MESTSKOU ČASŤOU

Tematická kontrola dodržiavania a uplatňovania zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám pri sprístupňovaní informácií na žiadosť mestskou časťou bola na overenie objektívneho stavu kontrolovaných skutočností a ich súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi a vnútornými aktmi riadenia. Použitá legislatíva ku kontrole: všeobecne záväzné právne predpisy 1. zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov 2. zákon č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov vnútorné predpisy kontrolovaného subjektu Organizačný poriadok a Pracovný poriadok. Evidencia žiadostí o informáciu je vykonávaná dôkladne, automatizovane elektronicky prostredníctvom využitia kontingenčných tabuliek, kde sa žiadosti evidujú v zozname priamo po vyplnení elektronického evidenčného listu. Takýto spôsob evidencie považujem za príkladný o odporúčam zaviesť jeho prvky aj do iných evidencií vedených oddeleniami miestneho úradu (napr. zmluvy, miestny poplatok za rozvoj). Žiadosti boli požadované sprístupniť prevažne elektronicky pri 32 žiadostiach oproti 13 písomnou formou. Interný systém prideľovania a vybavovania žiadostí o informáciu nie je upravený žiadnym interným právnym predpisom (napr. Smernica), ale napriek tomu funguje efektívne a pri zachovaní lehôt, a to vďaka dobrej spolupráci zodpovedných zamestnancov, avšak do budúcnosti považujem za dôležité súčasné nastavenie systému aj štrukturovať do formy interného predpisu, tak aby boli jasne definované kompetencie a zodpovednosti jednotlivých organizačných útvarov miestneho úradu, čo ho bude robiť odolnejším v prípade zmien organizačnej štruktúry, fluktuácie zamestnancov či iných personálnych zmien. Proti rozhodnutiam o odmietnutí sprístupniť informáciu sú opravné prostriedky (odvolanie) využívané zriedkavo (dve podané odvolania). V jednom prípade bol Okresnou prokuratúrou Bratislava II využitý aj prostriedok dozoru (Protest prokurátora zo dňa 23.11.2020 proti rozhodnutie o nevyhovení žiadosti o sprístupnenie informácie zo dňa 17.09.2020, ktorou požadoval sprístupnenie fotokópie rozhodnutia stavebného úradu č. SU 53/2525/2020/Gr zo dňa 28.01.2010), ktorému bolo vyhovené a informácia boli žiadateľovi sprístupnené. V deviatich prípadoch bolo vydané rozhodnutie o odmietnutí sprístupnenia informácie, pričom všetky tieto prípady spadajú do oblasti právomoci stavebného úradu. Mestská časť však v týchto prípadoch postupovala rovnako ako pri rozhodnutí napadnutom protestom a informáciu odmietla sprístupniť s poukazom na to, že žiadateľ nie je účastník konania, avšak tieto rozhodnutia neboli napadnuté odvolaním žiadateľa ani neboli využité dozorové prostriedky prokuratúry. Takúto nesprávnu interpretáciu správneho poriadku použila ako argument na odmietnutie informácie aj v prípade žiadosti pod spisovými značkami 17/2020, 18/2020, 23/2020, 25/2020, 32/2010), kde argumentovala taktiež údajnou neverejnosťou správneho konania. Zákon o slobode informácií je založený na základnom princípe „čo nie je tajné, je verejné“. Inak povedané, požadované informácie musia byť sprístupnené, okrem tých, ktoré zákon zo sprístupnenia vylučuje. Ide o vyjadrenie princípu otvorenosti (publicity) verejnej správy. Na princípe „čo nie je tajné, je verejné“ sú založené aj právne predpisy Európskej únie a dokumenty Rady Európy týkajúce sa prístupu k informáciám.

Odporúčania na prijatie opatrení:

1. Vydať vnútorný predpis Smernicu o sprístupňovaní informácií v podmienkach Mestskej časti Bratislava-Podunajské Biskupice, kde budú jasne definované kompetencie a zodpovednosti jednotlivých organizačných útvarov miestneho úradu, čo ho bude robiť odolnejším v prípade zmien organizačnej štruktúry, fluktuácie zamestnancov či iných personálnych zmien.

2. V prípade sprístupňovania informácií zo správnych konaní dodržiavať zákon o slobodnom prístupe k informáciám a postupovať v súlade s ustálenou judikatúrou Najvyššieho súdu SR (Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý v rozsudku zo dňa 16. júna 2010, sp.zn. 6 Sži 1/2010), názorom prokuratúry vyjadrenom v Proteste prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava II č. Pd 86/20ú1102-5 č. a vlastným rozhodnutím č. 17059/2020 z 18.12.2020.
3. Evidencia žiadostí o informáciu je vykonávaná dôkladne, automatizovane elektronicky prostredníctvom využitia kontingenčných tabuliek, kde sa žiadostí evidujú v zozname priamo po vyplnení elektronického evidenčného listu. Takýto spôsob evidencie považujem za príkladný o odporúčam zaviesť jeho prvky aj do iných evidencií vedených oddeleniami miestneho úradu (napr. zmluvy, miestny poplatok za rozvoj).

2. SPRÁVU Z KONTROLY ZADÁVANIA ZÁKAZIEK MESTSKOU ČASŤOU A DODRŽIAVANIA ZÁKONA Č. 343/2015 Z.Z. O VEREJNOM OBSTARÁVANÍ V ZNENÍ NESKORŠÍCH PREDPISOV

Predmetom kontroly zadávania zákaziek mestskou časťou a dodržiavania zákona č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní v znení neskorších predpisov bolo zadávanie zákaziek mestskou časťou a dodržiavanie zákona č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „zákon“) za rok 2020, pričom kontrola nadviazala a bola spojená s rovnako zameranou kontrolou z predchádzajúceho plánu kontrolnej činnosti, pričom jej cieľom je nastavovanie procesov verejného obstarávania tak, aby jeho výsledkom bola skutočná transparentná súťaž hospodárskych subjektov, ktorá je najlepším predpokladom pre zabezpečenie hospodárneho, efektívneho a účinného vynakladania verejných zdrojov, a teda dosiahnutie čo najvyššej hodnoty za peniaze.

Mestská časť ako verejný obstarávateľ v kontrolovanom období takmer úplne ignorovala povinnosť zverejňovania súhrnných správ malého rozsahu (§10 ods. 10 zákona) aj súhrnných správ podľa § 111 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní o zákazkách podľa § 109 a 110 s cenami vyššími ako 5 000 eur (elektronické trhovisko). V roku 2019 mestská časť aspoň tieto súhrnné správy zverejňovala na svojom webovom sídle, hoci už vtedy mala povinnosť ich zverejniť na profile verejného obstarávateľa (<https://www.uvo.gov.sk/vyhladavanie-profilov/detail/6607>). Mestská časť ako verejný obstarávateľ pri stanovovaní opisu predmetu zákazky nepostupovala precízne, a to dokonca ani pri niektorých stavebných prácach (zákazka Oplotenie, zákazka Kompletná rekonštrukcia detských ihrísk), v dokumentácií k zákazkám na stavebné práce často absentuje podrobný výkaz výmer či položkový rozpočet. Nedostatočný opis predmetu zákazky má vplyv na priebeh a výsledok celej zákazky, od stanovenia predpokladanej hodnoty zákazky až po jej realizáciu, keď verejný obstarávateľ môže obdržať plnenie, ktoré mu ani nevyhovuje. Podľa môjho názoru takýmto spôsobom došlo aj k plneniu pri obidvoch spomenutých zákazkách. Bez precízneho popisu predmetu plnenia (zákazky) nemôže verejný obstarávateľ očakávať, že mu budú ponúknuté riešenia, ktoré si predstavoval, alebo ktoré naplnia očakávaný hospodársky účel. Mestská časť flagrantne zanedbávala uchovávanie dokumentácie, z ktorej vychádzala pri stanovení PHZ, keďže takéto podklady chýbajú takmer pri každej kontrolovanej zákazke, a to aj pri zákazkách, ktorých deklarovaná PHZ bola blízko hranice pre podlimitnú zákazku. Pri zákazke Rekonštrukcia školskej jedálne Podzáhradná (PHZ 150 000 eur bez DPH) je v dokumentácii priložený iba neocenený výkaz výmer od projektanta a Stanovenie PHZ iba stroho odkazuje na prílohu „Rozpočet“, avšak žiadny súvisiaci rozpočet stavby sa v príslušnej dokumentácii nenachádza. Pri zákazke Komplexná

rekonštrukcia detských ihrísk (PHZ 175 000 bez DPH) taktiež absentuje položkový rozpočet či výkaz výmer. Dokumentáciu k stanoveniu PHZ tvorí len katalóg víťazného uchádzača a ručným písmom perom napísané sumy pri jednotlivých častiach zákazky, avšak aj to iba pri jednom z detských ihrísk (Baltská 58 600€) a úplne bez akýchkoľvek iných podkladov, stanovenia rozsahu stavebných, búracích prác aj sadových úprav. Pri zákazke Kompletná rekonštrukcia detských ihrísk bol ako kritérium použitý „Situačný návrh“ (30%), ktorý nie je objektívnym kritériom a ako také je pre verejné obstarávanie neprípustné. Výzva vôbec neobsahuje opis a požiadavky na takýto situačný návrh, pričom v takomto postupe nevidím žiadny racionálny zmysel. Takéto kritérium nemá žiadnu spojitosť s nákladovosťou a efektívnosťou. Navyše nebol vopred stanovený ani postup, spôsob či vzorec vyhodnotenia tohto kritéria, pričom tento nevyplýva ani zo samotnej zápisnice. Pri zákazke Zber a likvidácia odpadov MČ (A-Z Stav s.r.o., PHZ: 70 000 bez DPH) boli okrem najnižšej ceny 90% použité kritéria lokalita 5%, vybavenie zariadenia 5%, ktoré nie sú vôbec špecifikované.

Podlimitné zákazky na zimnú údržbu boli tri roky po sebe (2018-2020) zadávané cez elektronické kontraktčné stredisko, pričom jediným úspešným dodávateľom bola obchodná spoločnosť KOSEC plus s.r.o.. V rokoch 2018 a 2019 vo verejnom obstarávaní súťažila iba jediná spoločnosť. Tento spôsob zadávania zákaziek na tak špecifickú službu ako je zimná údržba (Odpratávanie snehu, Odpratávanie ľadu) nepovažujem za vhodné riešenie, pričom za problematické považujem aj to, či takýto druh služby je spôsobilý prejsť cez test bežnej dostupnosti, obzvlášť ak tento obligatórny test nie je v dokumentácii k verejnému obstarávaniu vôbec zaznamenaný. Do budúcnosti odporúčam vyhnúť sa zadávaniu podlimitnej zákazky na zimnú údržbu prostredníctvom EKS, keďže tento spôsob doteraz nevygeneroval dostatočnú súťaž obdobnú skutočnej trhovej súťaži a ide o špecifický druh služby, ktorý len ťažko môže prejsť cez obligatórny test bežnej dostupnosti. Takmer úplne absentuje zdokumentovanie PHZ, a to aj v tých prípadoch keď PHZ bola evidovaná tesne pod hranicou podlimitnej zákazky, pričom v jednom z kontrolovaných prípadoch nakoniec celková cena diela tento limit prekročila (Rekonštrukcia školskej jedálne Podzáhradná).

Došlo tiež k porušeniu uznesenia Miestneho zastupiteľstva č.150/2018-2022, časť C k rozpočtu mestskej časti (zaväzuje starostu mestskej časti zabezpečiť externý stavebný dozor na investičné akcie v hodnote nad 30.000 Eur), tým že zákazka Kompletná rekonštrukcia detských ihrísk nebola dozorovaná stavebným dozorom Vivos limax s.r.o. (Ing. Matej Farkaš), ktorý bol prítomný až pred preberaním diela, pričom na jeho absenciu poukazoval v mailovej komunikácii aj samotný zástupca zhotoviteľa, keď argumentoval, že zabezpečením jeho účasti by nedošlo k takýmto rozporom pri preberaní diela. Nedodanie položkového rozpočtu pri zákazke Kompletná rekonštrukcia detských ihrísk napriek tomu, že to bola jedna z podmienok súťaže a táto povinnosť je prenesená aj do Zmluvy o dielo. Absurdné je, že pri realizácii zákazky Kompletná rekonštrukcia detských ihrísk došlo dokonca k nepostaveniu objektu altánku o rozmeroch 4x4 m na detskom ihrisku Podzáhradná, hoci tento bol zazmluvnený priamo v predmete zmluvy. Tento altánok síce absentoval už v akéjsi dodatočnej „cenovej ponuke“, ktorá bola dodaná zhotoviteľom namiesto položkového rozpočtu a nie je súčasťou zmluvy, avšak neexistuje dodatok (zmena zmluvy), ktorým by bol altánok a súvisiace stavebné práce odpočítaný (redukcia) z celkovej ceny diela, pričom v priebehu realizácie diela došlo k dvom navýšeniam ceny. Dodatkom č. 2 k Zmluve o dielo zo dňa 15.10. 2020 bola navýšená cena o 5 653,80 €, avšak realizované bolo riešenie gumovými rohožami, ktoré sú spravidla lacnejšie ako pôvodne dohodnuté EPDM. V tomto prípade cenu zvýšili dodatočne zazmluvnené a fakturované práce, ktoré však nemohli byť v skutočnosti realizované v takom rozsahu. Napríklad bolo fakturovaných (10.12.2020), zazmluvnených (15.10.2020, zverejnené až 04.02.2021) a zaplatených (22.12.2020) 115 ton betónu na detskom ihrisku Podzáhradná, avšak pod

trojhojdackou boli len betónové dlaždice v hrúbke 10-15 cm. Množstvo 115 ton betónu by však pri ploche takéhoto obsahu (cca 45 m²), hustote betónu (cca 2100 – 2350 kg/m³) predstavovalo hĺbku betónu až viac ako meter (cca. 120 cm). Samozrejme absentuje akékoľvek overenie tejto skutočnosti kontrolovanou osobou, či už prostredníctvom vážnych lístkov alebo iným vhodným spôsobom.

Pri zákazke Oceľové odpadkové koše (dodávateľ Štefan Nagy - FAN - AUTO) verejný obstarávateľ stanovením neprímerane krátkej lehoty na dodanie tovaru obmedzil okruh hospodárskych subjektov (ako potenciálnych dodávateľov), ktorí sa mohli uchádzať o predmetnú zákazku na elektronickom trhovisku (súťaže a elektronickej aukcie sa zúčastnili traja uchádzači). Mám za to, že na relevantnom trhu existujú aj ďalšie hospodárske subjekty, ktoré vedia dodať tovar pre mestskú časť podľa požadovaných a funkčných špecifikácií predmetu zákazky, avšak za stanovenia dlhšej lehoty na dodanie predmetu zákazky, pričom túto lehotu nebol zjavne schopný dodržať ani víťazný uchádzač. Pri realizácii zákazky však vôbec nebola dodržaná lehota stanovená v súťaži, keďže montáž košov bola realizovaná až od marca 2020 a v dôsledku pandémie bola ukončená až v polovici roka 2020. Hĺbka kotvenia do asfaltových chodníkov nebola vykonaná na 400 mm kotvách, ale iba vyvrtaním a osadením výrazne kratších hmoždínok. Takéto kotvenie nepovažujem za dostatočné a je v rozpore s uskutočnenou súťažou.

Odporúčania na prijatie opatrení:

1. Je nežiaduce, aby sa verejné obstarávanie realizovalo len ako „administratívny úkon“. Dôležitým predpokladom k dosiahnutiu efektívnosti verejného obstarávania je, aby bolo zabezpečované s dostatočnou odbornou starostlivosťou na strane zadávateľa a na základe dostatočnej komunikácie medzi jednotlivými oddeleniami miestneho úradu. Odporúčam profesionalizovať ľudské zdroje v tejto oblasti a prehĺbovať kvalifikáciu zodpovedných zamestnancov, najmä v praktických aspektoch tvorby opisu predmetu zákazky a technických znalostiach pri kontrole realizácie diel.
2. Odporúčam pre každú významnejšiu investíciu zabezpečiť aj externý stavebný dozor (nad 30 000 eur), vykonávať priebežnú kontrolu realizovaných prác a dodržiavania harmonogramu prác.
3. Zverejňovať na základe dobrovoľnosti aj výzvy na zákazky s nízkou hodnotou vo Vestníku (napr. nad 50 000 € bez DPH), čo jednak výrazne zvýši transparentnosť procesov verejného obstarávania, jednak rozšíri okruh možných dodávateľov.
4. Na základe referenčných a cenových prieskumov trhu, využívajúc údaje zo súhrnných správ verejných obstarávateľov či vlastných skúseností s dodávateľmi, vypracovať zoznamy dodávateľov pre jednotlivé typy tovarov, služieb a stavebných prác.
5. Zasielať notifikácie o plánovaných a následne aj o vyhlásených zákazkách na základe vypracovaných zoznamov, čo zabezpečí široký okruh dodávateľov.
6. S dostatočným časovým predstihom informovať potenciálnych dodávateľov o Pláne verejného obstarávania, aby si vedeli naplánovať a zabezpečiť dostatočné kapacity na prihlásenie sa do súťaže. Plán verejného obstarávania taktiež odporúčam zverejniť na webovom sídle mestskej časti.
7. Ak sa predpokladaná hodnota pohybuje na hrane finančného limitu, je vhodnejšie prikloniť sa vyššiemu finančnému limitu, v opačnom prípade už samotná takto stanovená predpokladaná hodnota zákazky z povahy veci vyvoláva pochybnosti (o snahe vyhnúť sa uplatneniu prísnejšieho zadávacieho postupu podľa zákona o verejnom obstarávaní).
8. Pri tvorbe opisu predmetu zákazky je nevyhnutné postupovať s precíznosťou. Zistiť si dostupné riešenia ponúkané na trhu a opis predmetu zákazky špecifikovať v intervaloch, ktoré napĺňajú

všetky relevantné riešenia. Pri stavebných prácach odporúčam vždy vypracovať výkaz výmer a položkový rozpočet diela.

9. Pri oprave a obnove miestnych komunikácií III. a IV. triedy a príľahlých chodníkov odporúčam postupovať v zmysle Technických listov hlavného mesta SR Bratislavy alebo obdobného dokumentu inej samosprávy. Tieto požiadavky odporúčam zapracovať už pri tvorbe opisu predmetu zákazky.
10. Ak to povaha verejného obstarávania pripúšťa, odporúčam pri vyhodnocovaní podmienok účasti (napr. požiadavky na predloženie dispozície so strojovým vybavením a pod.) zvoliť taký postup, ktorý vyžaduje doloženie dokladov na preukázanie splnenia podmienok účasti výlučne od víťazného uchádzača. Týmto sa zníži administratívna záťaž verejného obstarávania na obidvoch stranách.
11. Zabezpečiť vedenie riadnej dokumentácie k určovaniu predpokladanej hodnoty zákazky a túto zverejňovať v súlade so zákonom ako cenu bez DPH.
12. Odporúčam, aby pri druhovo rovnakej veci v prípade zadávania zákaziek, ktoré spolu časovo, miestne a vecne (funkčne) súvisia, verejný obstarávateľ zadával tieto zákazky v rámci jednej zákazky spoločne, resp. v rámci jednej zákazky rozdelenej na časti, aby nedochádzalo umelým znížením predpokladanej hodnoty zákazky k obchádzaniu prísnejšieho postupu podľa zákona o verejnom obstarávaní. Vyššie uvedené podkladám rozhodovacou (mesto Malacky) a metodickou činnosťou Úradu pre verejné obstarávanie a upozorňujem, že napr. v prípade rekonštrukcie ciest v rámci územia mestskej časti počas jedného roka je nevyhnutné sledovať riziko možného rozdelenia zákazky pri rekonštrukcii miestnych komunikácií na viacero zákaziek s nízkou hodnotou, keďže Úrad pri takýchto stavebných prácach jednoznačne konštatuje, že existuje časová, miestna a vecná súvislosť. V prípade, že celková predpokladaná hodnota týchto zákaziek prekročí limit stanovený zákonom, verejný obstarávateľ musí postupovať postupom pre podlimitné zákazky. Úrad pre verejné obstarávanie v tejto súvislosti podporne poukazuje napr. aj na rozsudok Krajského súdu v Brne č. j. 62 Ca 37/2008-206 z 23. 9. 2009, ktorý konštatoval „...zadaním jednej verejnej zákazky spočívajúcej v plnení rovnakého alebo porovnateľného druhu, je nutné rozumieť aj súhrn jednotlivých zadaní určitých samostatných plnení, pokiaľ sa tieto zadania týkajú plnenia spolu úzko súvisiacich najmä z hľadiska miestnych, funkčných, časových alebo technologických.“.
13. Pre stavebné práce vypracovať, a priebežne podľa vlastných skúseností precizovať, vzorové zmluvy o dielo a tieto prispôbovať podľa špecifik jednotlivých zákazok. V prípadoch nevyhnutnosti zmeny zmluvy odporúčam odôvodniť prečo verejný obstarávateľ nemohol nepredvídateľné okolnosti predvídať, verejný obstarávateľ by mal uviesť konkrétne dôvody, v žiadnom prípade sa nie je možné uspokojiť s strohým prebratím ustanovenia zákona. Opätovne odporúčam riadiť sa odporúčaniami miestneho kontrolóra z Kontroly zabezpečenia záujmov mestskej časti v uzatváraných zmluvách o dielo s dôrazom na využívanie inštitútu zmluvnej pokuty ako osobitného zabezpečovacieho prostriedku pre prípad porušenia zmluvne dohodnutých povinností (bankové záruky) vykonanej v roku 2020.

3. SPRÁVA Z KONTROLY AKTUÁLNOSTI VYBRANÝCH PLATNÝCH VŠEOBECNE ZÁVÄZNÝCH NARIADENÍ MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA-PODUNAJSKÉ BISKUPICE,

Tematická kontrola aktuálnosti vybraných platných všeobecne záväzných nariadení mestskej časti Bratislava-Podunajské Biskupice bola zameraná na preverenie aktuálnosti, zákonnosti a správnosti ustanovení vybraných nariadení s cieľom poskytnutia prípadných odporúčaní a úprav de lege ferenda v rámci vlastnej normotvorby mestskej časti tak, aby platné nariadenia jednak spĺňali požiadavky nadradených právnych predpisov a boli s nimi v súlade (Lex superior derogat legi inferiori), jednak pre efektívnu správu mestskej časti, a to najmä v oblasti hospodárenia a nakladania s majetkom.

Mestská časť pri legislatívnom procese systémovo nesprávne uplatňovala ustanovenia § 6 ods. 3 a ods. 8 zákona o obecnom zriadení, keď pri zverejňovaní návrhu nariadenia a následne publikovania schváleného nariadenia postupovala tak, že tieto dve lehoty nezmyselne spájala do jedného časového úseku, akoby ani nerozlišovala zásadný rozdiel medzi vyvesením návrhu na oboznámenie sa s návrhom a prípadné pripomienkovanie verejnosti, a publikáciou všeobecne záväzného právneho predpisu. Takéto spájanie lehôt aplikovala prinajmenšom pri legislatívnom procese k nariadeniam VZN č. 3/2016, VZN č.2/2017, VZN č.5/2018. Lehota na vyvesenie návrhu slúži na informovanie verejnosti o pripravovanej právnej úprave a ponúka možnosť pripomienkami sa zapojiť do legislatívneho procesu, kdežto lehota na publikáciu schváleného nariadenia je tzv. legisvakačnou lehotou, teda lehota medzi dňom platnosti a dňom účinnosti, ktorá slúži pre adresátov predpisu na oboznámenie sa s jeho obsahom (vacatio legis). V podmienkach mestskej časti (obecnej samosprávy všeobecne) je zapojenie verejnosti do legislatívneho procesu veľmi zriedkavé a uplatňujú sa skôr pripomienky jednotlivých odborných komisií Miestneho zastupiteľstva. Takéto pochybenie sa navonok môže javiť iba ako legislatívno-technický nedostatok, avšak de iure má vážne právne následky, keďže zo samotnej evidencie nevyplýva, či bolo schválené nariadenie publikované na úradnej tabuli v dostatočnej lehote určenej na jeho publikáciu, teda aspoň na 15 dní. Nedodržanie tejto zákonom určenej lehote by znamenalo, že nariadenie ani nenadobudlo účinnosť. Pri VZN č. 3/2016, ktorým sa zriaďuje Materská škola Komárovská č. 58, VZN č. 4/2017, VZN č. 5/2018, VZN č.3/2018, VZN 6/2019, je z evidencie a zo zverejnených nariadení zrejmé, že aj ak odhliadneme od spájania lehôt, tieto nariadenia nemohli byť publikované v zákonom požadovanej lehote 15 dní. Všeobecne záväzné nariadenie č. 2/1995 o prevode vlastníctva bytov a nebytových priestorov je obsoletné. Odporúčam nariadenie zrušiť, keďže už dlhodobo nemôže plniť svoju funkciu a je nadbytočné a do právnej úpravy vnáša zmätok, keďže môže evokovať dojem, že sa ním ešte stále určuje cena pozemkov zastavaného domom a príslušného pozemku.

Z dôvodu dominantného vnútroorganizačného charakteru odporúčam zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce prijímať formou jednoduchého uznesenia a nie formou nariadenia. Argumentom je skutočnosť, že zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce nemajú charakter normatívneho právneho aktu, pretože neregulujú správanie adresátov verejnej správy. Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce nestanovujú práva a povinnosti nepodriadeným fyzickým osobám a právnickým osobám navonok, ale dovnútra konkretizujú zákonný rámec hospodárenia a nakladania s majetkom obce, ako i s majetkom štátu, ktorý obec užíva.

Odporúčam pripraviť nové koncepčne riešené Zásady hospodárenia, ktoré zjednotia doterajšiu roztrúsenú právnu úpravu nakladania s majetkom v jednotlivých nariadeniach (VZN č. 2/2020, VZN č. 6/2015, VZN č. 11/2015) a definujú jasnú deliacu čiaru medzi kompetenciami starostu a miestneho zastupiteľstva. Vytvorenie cenníkov, odporúčacích alebo aj stanovených, môže zlepšiť prehľadnosť

cenovej politiky mestskej časti.

Výšku odplaty za prenájom pozemkov využívaných na záhradkárske účely, predzáhradky 0,70 €/ m² stanovenú v čl. 8 ods. 1 písm. e) VZN č. 2/2020 považujem za neprimerane nízku a to najmä vzhľadom k tomu, že táto cena je dokonca nižšia ako samotná sadzba dane z nehnuteľnosti (1,10 €/m²). Odporúčam cenu zvýšiť najmenej nad úroveň sadzby dane z nehnuteľnosti, optimálne tak, aby reflektovala trhovú cenu nájmu pozemkov.

Odporúčam vypracovať Zásady hospodárenia s finančnými prostriedkami mestskej časti formou osobitného predpisu schváleného Miestnym zastupiteľstvom. Neodporúčam schvaľovanie predpisov, ktoré nestanovujú práva a povinnosti smerom voči obyvateľom, ale iba nastavujú vnútorné procesy medzi jednotlivými miestnymi orgánmi mestskej časti, formou všeobecne záväzného nariadenia.

Mestská časť Bratislava-Podunajské Biskupice má prijaté VZN č. 3/2015 o pravidlách určovania času predaja v obchodných prevádzkach a času poskytovania služieb v prevádzkach služieb na území mestskej časti. Dotknuté ustanovenie §9 VZN č.3/2015 je podľa ustálenej súdnej praxe v rozpore so zákonom. Platná právna úprava nateraz neumožňuje mestu ani jeho časti, aby rozhodovalo individuálnym právnym aktom o konkrétnom čase predaja či prevádzky služieb u konkrétneho podnikateľa. Právny poriadok umožňuje obci (mestskej časti) v rámci originálnej samosprávnej kompetencie upraviť pravidlá času prevádzky služieb, avšak len vo forme všeobecne záväzného nariadenia prijatého obecným (miestnym) zastupiteľstvom, a to takým spôsobom, že určí všeobecné pravidlá adresované neurčitému počtu subjektov bez toho, aby zakladalo orgánom obce (mestskej časti) právomoc rozhodovať v danej súvislosti o konkrétnych právach a povinnostiach fyzických alebo právnických osôb formou individuálneho právneho aktu. V podobnom duchu judikoval Najvyšší súd SR vo viacerých prípadoch, a preto možno konštatovať, že ide o ustálenú súdnu prax vo vzťahu k posudzovaniu súladu všeobecne záväzných nariadení obcí (mestských častí) so zákonom.

Mestská časť Bratislava-Podunajské Biskupice nemá prijaté žiadne nariadenie, ktoré by sa dalo považovať za splnenie povinnosti mať prijaté nariadenie, ktoré by stanovovalo podrobnosti o organizácii miestneho referenda a je potrebné ho pripraviť. Účelom nariadenia je na podmienky danej samosprávy konkretizovať podrobnosti o organizácii miestneho referenda. Obsahom nariadenia o organizácii miestneho referenda môžu byť najmä podrobnosti o zložení a fungovaní komisie pre miestne referendum, tvorba okrskov pre vyplňanie hlasovacích lístkov, organizačné zabezpečenie a priebeh hlasovania, vyhodnocovanie a zverejňovanie výsledkov miestneho referenda.

Mestská časť od začiatku účinnosti zákona o e-Governmente doteraz na centrálnej elektronickej úradnej tabuli nezverejnila žiadny úradný dokument. Obdobný stav je však vo väčšine obecných samospráv, obzvlášť menších, ktoré o existencii tejto povinnosti pravdepodobne ani nevedia.

Odporúčania:

1. Dbáť na riadne zverejňovanie návrhov nariadení na pripomienkové konanie a ich publikáciu v zmysle ustanovení § 6 ods. 3 a §6 ods. 8 zákona o obecnom zriadení. V žiadnom prípade tieto lehoty nespájať. Údaje o zverejnení návrhu a publikácii schváleného nariadenia odporúčam zakomponovať aj do samotného textu nariadenia.

2. Pri legislatívnej tvorbe odporúčam neprepisovať zákony. Pri tvorbe nariadenia sa nemajú "prepisovať" texty zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov - prepisovanie zákonného textu do textu nariadenia je nesprávnou legislatívnou technikou spracovania nariadení. V prípade uplatnenia takejto legislatívnej techniky nariadenie preberá ustanovenia zákona (prípadne iného druhu prameňa práva), t.j. normatívneho právneho aktu vyššej právnej sily, čo je neprípustné. Následkom novelizácií zákonov na jednej strane a neaktualizovania nariadení na druhej strane je stav, keď sa novelizáciami právnych predpisov vyššej právnej sily automaticky s nimi dostávajú do nesúladu tie nariadenia, resp. ich časti, ktoré prevzali do svojho obsahu pôvodný, neskôr novelizovaný zákonný text.
3. Odporúčam zrušiť Všeobecne záväzné nariadenie č. 2/1995 o prevode vlastníctva bytov a nebytových priestorov, keďže už dlhodobo nemôže plniť svoju funkciu a je nadbytočné a do právnej úpravy vnáša zmätok, keďže môže evokovať dojem, že sa ním ešte stále určuje cena pozemkov zastavaného domom a priláhlého pozemku. Obsolétna je právna norma, ktorá je súčasťou právneho poriadku, spĺňa podmienky platnosti, ale vymizla z právneho užívania, pričom nikdy nebola derogovaná (zrušená).
4. Odporúčam pripraviť nové, koncepčne riešené Zásady hospodárenia, ktoré zjednotia doterajšiu roztrúsenú právnu úpravu nakladania s majetkom v jednotlivých nariadeniach (VZN č. 2/2020, VZN č. 6/2015, VZN č. 11/2015) a definujú jasnú deliacu čiaru medzi kompetenciami starostu a miestneho zastupiteľstva. Vytvorenie cenníkov, odporúčacích alebo aj stanovených, môže zlepšiť prehľadnosť cenovej politiky mestskej časti. Flexibilnejšou cenovou politikou môže mestská časť optimalizovať využitie svojho majetku, napr. zavedením volatilnej (plávajúcej) ceny v závislosti na atraktivite jednotlivých časových úsekov, dní alebo období.
5. Odporúčam zrušiť všeobecne záväzné nariadenie o zásadách hospodárenia s finančnými prostriedkami mestskej časti. Pri tomto opatrení odporúčam vypracovať Zásady hospodárenia s finančnými prostriedkami mestskej časti formou osobitného predpisu schváleného Miestnym zastupiteľstvom. Neodporúčam schvaľovanie predpisov, ktoré nestanovujú práva a povinnosti smerom voči obyvateľom, ale iba nastavujú vnútorné procesy medzi jednotlivými miestnymi orgánmi mestskej časti, formou všeobecne záväzného nariadenia.
6. Pripraviť nariadenie, ktorým sa stanovujú podrobnosti o organizácii miestneho referenda [§ 4 ods. 3 písm. m) a § 11a zákona o obecnom zriadení.
7. Pripraviť novelizáciu nariadenia č. 2/2003 o dodržiavaní čistoty a poriadku na území Mestskej časti Bratislava - Podunajské Biskupice v znení novelizácii VZN č. 2/2003 a VZN č. 1/2006 takým spôsobom, aby reflektovala účinnú právnu úpravu cestného zákona.
8. Zvážiť možnosť úpravy článku 9 VZN č. 3/2015 o pravidlách určovania času predaja v obchodných prevádzkach a času poskytovania služieb v prevádzkach služieb na území mestskej časti takým spôsobom, aby bola právna úprava udržateľná a neodporovala ustálenej súdnej praxi.
9. Zverejňovať všeobecne záväzné nariadenie na centrálnej elektronickej tabuli podľa §34 zákona o e-governmente. Aby nebolo zverejňovanie na CEÚT neprimerane náročné mechanickým vkladáním dokumentov, odporúčam zabezpečovať transfer povinne zverejňovaných informácií automatizovaným systémom.

10. Dôsledne dodržiavať Smernicu č. 7/2019 - Pravidlá pre prípravu, schvaľovanie a vyhlasovanie všeobecne záväzných nariadení z 27.11.2019 a v nej obsiahnuté legislatívno-technické pokyny, najmä každý návrh nariadenia prerokovať vo všetkých odborných komisiách miestneho zastupiteľstva.

4. SPRÁVA Z KONTROLY DODRŽIAVANIA ZÁKONA Č. 552/2003 Z. Z. O VÝKONE PRÁCE VO VEREJNOM ZÁUJME PRI VÝBEROVÝCH KONANIACH NA MIESTO VEDÚCEHO ZAMESTNANCA.

Kontrola bola vykonaná ako kontrola na základe vlastného podnetu vyplývajúceho zo žiadosti poslanca miestneho zastupiteľstva na rokovaní miestneho zastupiteľstva dňa 10.08.2021. Zákon ustanovuje povinnosť uskutočniť výberové konanie len na miesto vedúceho zamestnanca, ktorý vykonáva funkciu štatutárneho orgánu. Ak pracovný poriadok u zamestnávateľa určí, že miesto ďalšieho vedúceho zamestnanca sa musí obsadzovať tiež na základe výberového konania, zamestnávateľ musí miesto obsadiť len na základe výsledku výberového konania. Na aký okruh vedúcich zamestnancov zamestnávateľ rozšíri uvedenú povinnosť, určí vo svojom pracovnom poriadku. Výberové konanie pre takto určený okruh vedúcich zamestnancov je obligatórne. Ak pracovný poriadok u zamestnávateľa určí, že miesto ďalšieho vedúceho zamestnanca sa musí obsadzovať tiež na základe výberového konania, zamestnávateľ musí miesto obsadiť len na základe výsledku výberového konania. Na aký okruh vedúcich zamestnancov zamestnávateľ rozšíri uvedenú povinnosť, určí vo svojom pracovnom poriadku. Výberové konanie pre takto určený okruh vedúcich zamestnancov je obligatórne. Ak pracovný poriadok u zamestnávateľa neurčí, že miesto ďalšieho vedúceho zamestnanca sa obsadí na základe výberového konania, zamestnávateľ obsadí uvedené miesto bez výberového konania.

Podľa článku 5 ods. 6 Pracovného poriadku z 28.03.2007 (účinnosť od 30.6.2020): „Funkcie vedúcich oddelení sa obsadzujú na základe výsledku výberového konania v súlade s §5 ZoVPVZ (Zákon č. 552/2003 Z.z. o výkone práce vo verejnom záujme). Z tohto ustanovenia vyplýva, že výberové konania boli do 30.6.2020 obligatórne, čiže mestská časť pri obsadzovaní pozície vedúceho zamestnanca musela postupovať cez výberové konanie podľa zákona.

V marci 2019 boli vyhlásené výberové konania na miesta takmer všetkých vedúcich zamestnancov v zmysle v tom čase platnej organizačnej štruktúry miestneho úradu (ďalej aj ako „hromadné výberové konanie“). Do hromadného výberového konania bolo zaradených 21 uchádzačov, ktorí splnili požadované kritériá. Obsadzovaných bolo 6 miest vedúcich oddelení, teda podľa vtedajšej organizačnej štruktúry všetky miesta okrem matričného úradu. Na základe tohto hromadného výberového konania bolo obsadených 5 miest vedúcich zamestnancov. Napriek uskutočnenému výberovému konaniu, výberová komisia neodporučila žiadneho uchádzača na miesto vedúceho ekonomického oddelenia, avšak odporučila výberové konanie zopakovať.

Na uvoľnené miesto vedúceho ekonomického oddelenia bolo vyhlásené výberové konanie, ktoré sa uskutočnilo 10.06.2020, zúčastnili sa ho 4 uchádzači a vybraný uchádzač obsadil pozíciu dňa 14.07.2020, teda už po zmene pracovného poriadku, pričom na tejto pozícii zotrval do marca 2021, keď bolo miesto vedúceho ekonomického oddelenia obsadené od 1.4.2021 poverením. Mám za to, že pri tomto výbere povereného zamestnanca miestny úrad nedostatočne preskúmal odbornosť vybraného zamestnanca. Ekonomické oddelenie v priebehu dvoch rokov riadili postupne až štyria vedúci oddelenia, pričom tieto

zmeny boli sprevádzané aj fluktuáciou ostatných zamestnancov oddelenia. Administratívne boli výberové konania zabezpečované referentom personalistiky a miezd, pričom som neidentifikoval žiadne nedostatky pri zabezpečení priebehu výberových konaní.

Pri pozíciách vedúcich zamestnancov, kde sa okrem riadiacich zručností vyžadujú aj osobitné odborné znalosti (napr. účtovníctvo, rozpočtovníctvo) odporúčam, aby bolo overenie týchto znalostí preverené aj odborným písomným testom, ktorý by znížil riziko obsadenia pozície zamestnancom, ktorý nedisponuje dostatočným odbornými znalosťami, a tak predísť pochybeniam, aké sme zaznamenali v oblasti účtovníctva od októbra 2020 do júla 2021, keď boli identifikované závažné chyby vedúceho zamestnanca vo vedení účtovníctva ako aj vo vykazovaní rozpočtových položiek, ktoré neumožňovali uzatvoriť jednotlivé účtovné obdobia.

S účinnosťou od 1. júla 2020 došlo k zrušeniu pracovného poriadku z 28.03.2007 a zmene Pracovného poriadku miestneho úradu (vydaný dňa 30.6.2021) s tým, že v internej právnej úprave bolo vypustené aj ustanovenie článku 5 ods. 6 Pracovného poriadku, v ktorom bola zakotvená povinnosť obligatórnych výberových konaní na miesta vedúcich zamestnancov. Úprava tohto interného predpisu prebehla v súlade s ustanovením zákona až po súhlase zástupcu zamestnancov. Zároveň so zmenou pracovného poriadku bol k rovnakému termínu zmenený aj organizačný poriadok miestneho úradu, avšak o tejto zmene nebolo miestne zastupiteľstvo informované v súlade s § 13 ods. 4 písm. d) zákona o obecnom zriadení. Vzhľadom k tomu, že pracovný poriadok už nestanovuje povinnosť uskutočniť výberové konanie na vedúceho zamestnanca, miesto vedúceho zamestnanca sa nemusí obsadiť iba na základe výberového konania v zmysle 5§ zákona. Takéto výberové konanie je fakultatívne, a aj v prípade, že sa uskutoční, zamestnávateľ sa nemusí striktne pridržať ustanovení zákona.

Odporúčania na prijatie opatrení:

1. Informovať miestne zastupiteľstvo o vydaných zmenách organizačného poriadku na najbližšom rokovaní Miestneho zastupiteľstva, optimálne formou informačného materiálu, buď zaradeného do riadneho programu alebo postačí aj informovanie zaradením do materiálov bez nevyhnutnosti prerokovania.
2. Odporúčam, aby bolo overenie týchto znalostí preverené aj odborným písomným testom alebo iným spôsobom písomnej formy, ktorý by znížil riziko obsadenia pozície zamestnancom, ktorý nedisponuje dostatočným odbornými znalosťami, a tak predísť pochybeniam, aké sme zaznamenali v oblasti účtovníctva od októbra 2020 do júla 2021, taktiež odporúčam zvážiť možnosť zapojenia odbornej verejnosti do výberu zamestnancov, ani nie tak pre transparentnosť procesu, ale pre lepšie a nestranné posúdenie znalostí uchádzačov.

5. SPRÁVU Z KONTROLY ZÚČTOVANIA A POUŽITIA VYBRANÝCH DOTÁCIÍ POSKYTNUTÝCH MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA-PODUNAJSKÉ BISKUPICE

Premetom kontroly bolo zúčtovanie a použitie vybraných dotácií poskytnutých mestskej časti Bratislava-Podunajské Biskupice v roku 2021, a to dotácie vo výške 11 000 € z Bratislavského samosprávneho kraja a dotácie vo výške 7 720 € Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny. Kontrola zúčtovania a použitia vybraných dotácií poskytnutých mestskej časti Bratislava-Podunajské Biskupice bola zameraná preventívne najmä na dodržiavanie termínov na použitie a vyúčtovanie dotácií.

Dňa 26.5.2021 mestská časť uzatvorila s Bratislavským samosprávnym krajom Zmluvu o poskytnutí dotácie č. DOT/2021/0344 (ďalej aj ako „Zmluva o poskytnutí dotácie“), ktorej predmetom je poskytnutie dotácie z dotačného programu BSK dotačná schéma: BRDS – výzva na podporu životného prostredia a rozvoja vidieka 2021 na úhradu časti nákladov projektu „OÁZY“ (ďalej len „projekt“) vo výške 11 000€. Financie boli pripísané na účet mestskej časti dňa 28.6.2021. Vyúčtovanie dotácie mestskou časťou bolo BSK doručené elektronicky dňa 9.11.2021 (11:11). Termín zúčtovania podľa čl.VI. ods.1 Zmluvy o poskytnutí dotácie bol 30.9.2021 teda nebol dodržaný. Podľa VZN č. 5/2020 je však najneskorší možný termín zúčtovania dotácie 15. januára nasledujúceho kalendárneho roka, a preto BSK akceptoval aj neskoršie zúčtovanie dotácie.

Dotácie podľa NV SR č.103/2020 mali riešiť ocenenie ľudí v prvej línii v boji s pandémiou v oblasti sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Dotáciu bolo možné poskytnúť maximálne vo výške 772 eur na jedného zamestnanca v závislosti od ním odpracovaného času. Odmena musela byť zamestnancovi vyplatená najneskôr v decembrovej výplate (vyplácaná v januári 2021). Nárok na dotáciu neprechádza do ďalšieho rozpočtového roka. Žiadosť o poskytnutie dotácie podľa § 11 a NV SR č. 103/2020 Z. z. v znení NV SR č. 271/2020 Z. z. na sumu 7.720,00 eur bola starostom podpísaná dňa 26.10.2020 (termín doručenia bol 29.10.2020). Mestská časť žiadala poskytnutie dotácie pre 11 zamestnancov, z toho 9 na plný pracovný úväzok (9*772€) a 2 na polovičný (presne 5hod. a 4,5hod. denný úväzok) pracovný úväzok (2*386 €). Schválená čiastka 7720 € bola pripísaná na bankový účet mestskej časti dňom 6.11.2020 (výpis č. 234) a bola vrátená na bankový účet ministerstva ako nevyčerpaná dotácia dňa 19.3.2021 (výpis č. 63). Mestská časť napriek tomu, že dotácia bola schválená, finančné prostriedky pripísané na účet mestskej časti už dňa 6.11.2020, nestihla tieto finančné prostriedky použiť na určený účel (vyplatenie jednorazovej odmeny). Mestská časť vypracovala dňa 25.02.2021 Zúčtovanie dotácie, kde uviedla vyčerpaná celú sumu poskytnutej dotácie pre 11 zamestnancov. Dňa 18.3.2021 vypracovala opravené zúčtovanie dotácie, kde uviedla, že dotáciu vôbec nečerpaná (celková suma vyčerpanej dotácie 0,-€). Finančné prostriedky boli ministerstvu vrátené prevodom dňa 19.3.2021 vo výške 7720€.

Odporúčania na prijatie opatrení:

1. Zaviesť dôslednú manažérsku kontrolu a krížovú kontrolu sledovania dôležitých termínov a lehôt, obzvlášť v prípade procesu získavania a dokladovania použitia externých zdrojov tak, aby nedochádzalo k takýmto pochybeniam.
2. Vzhľadom k tomu, že k takémuto pochybeniu došlo už opakovane, napriek zmene zodpovedných zamestnancov a zisteným nedostatkom z Kontroly zúčtovania dotácie

poskytnutej z rozpočtu Bratislavského samosprávneho kraja na úhradu časti nákladov projektu: "DAŽĎOVÁ ZÁHRADA" (Finančné prostriedky boli vrátené vo výške 10 500 € a úroky z omeškania vo výške 1380,75€), odporúčam vypracovať interný predpis, kde sa stanoví postup, lehoty a zodpovednosti jednotlivých organizačných útvarov pri procese použitia a zúčtovania dotácií.

3. Taktiež stanoviť jasné kritéria pre vyvodzovanie pracovnoprávnej zodpovednosti pri porušení pracovných povinností zodpovedných zamestnancov, ktoré majú za následok finančné straty.
4. Dôsledne dodržiavať lehoty na zúčtovanie dotácií a nastavený interný postup.

6. SPRÁVA Z KONTROLY DODRŽIAVANIA VYBRANÝCH USTANOVENÍ ZÁKONA Č. 431/2002 Z.Z. O ÚČTOVNÍCTVE PRI VEDEŇÍ ÚČTOVNÍCTVA A ZOSTAVOVANÍ ÚČTOVNÝCH ZÁVIEROK

Účtovná jednotka je povinná viesť účtovníctvo správne, úplne, preukázateľne, zrozumiteľne a spôsobom zaručujúcim trvalosť účtovných záznamov. Zákon o účtovníctve v jednotlivých ustanoveniach a vzájomným prepojením jednotlivých ustanovení zabezpečuje dosiahnutie vedenia účtovníctva spôsobom upraveným v § 8 ods. 1 zákona.

V účtovníctve boli ignorované tzv. predpisy (odvody do poisťovní, mzdy), a tak pri prehľade čerpania v softvéri Trimel neboli v prvom polroku 2021 vôbec zahrnuté mzdové náklady, ktoré však tvoria významnú časť výdavkov. Podľa exportu čerpania v programe Trimel k 31.07.2021 takmer vôbec neboli účtované výdavky na mzdy (610) ani odvody (620), ktoré vykazujú v Trimeli k 31.07.2021 nulové čerpanie výdavkov.

Takéto nesprávne, nespoľahlivé a nepravdivé účtovníctvo malo však dopad aj na vykonávanie obligatórnej základnej finančnej kontroly, kde sa v prvom rade overuje súlad s rozpočtom. Avšak vzhľadom na stav účtovníctva mohla byť táto kontrola vykonávaná iba formálne, keď síce nechýbajú podpisy zodpovedných zamestnancov, avšak títo vôbec nemohli mať prehľad o čerpaní výdavkov, keďže takýmto prehľadom nedisponovalo ani príslušné ekonomické oddelenie.

Základná finančná kontrola síce formálne overovala súlad s rozpočtom pri objednávkach, faktúrach aj zmluvách, ale tento pri opísanom stave účtovníctva mohol byť posudzovaný iba „na slepo“, rovnako tak aj súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi (zákon o účtovníctve, zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy).

Vzhľadom k tomu, že tieto chyby v účtovníctve boli zaznamenané takmer výlučne počas obdobia, keď bolo účtovníctvo vedené externým dodávateľom, odporúčam analyzovať možnosti vyvodenia zodpovednosti voči tejto obchodnej spoločnosti, a to prioritne prostriedkami občianskoprávnymi (náhrada škody, vrátenie odmeny a pod.), hoci tieto budú pravdepodobne limitované tým, že v Dohode o ukončení zmluvy zmluvné strany prehlásili, že všetky ich záväzky považujú za urovnané.

Zákon o účtovníctve ukladá štátnej správe a samospráve povinnosť prezentovať každoročne uzatvorenie účtovníctva prostredníctvom záväzne formalizovaného dokumentu, a to individuálnej účtovnej závierky

Individuálna účtovná závierka mestskej časti zverejnená v registri účtovných závierok (<https://www.registeruz.sk/cruz-public/domain/accountingentity/show/26797>) je priam popretím princípov účtovníctva.

Individuálna účtovná závierka mestskej časti za rok 2020 absolútne neposkytla úplný, pravdivý a verný obraz vo všetkých svojich častiach (§ 7 ods. 1), pre používateľov a obyvateľov je nezrozumiteľná (§ 8, § Správa o kontrolnej činnosti za rok 2021

17 ods. 9), taktiež úplne absentuje porovnateľnosť (§ 17 ods. 9) s predchádzajúcimi účtovnými obdobiami, spoľahlivosť (§ 17 ods. 9), správnosť (§ 8) a úplnosť (§ 8, § 17 ods. 9) účtovníctva.

Mestská časť ako účtovná jednotka nedokázala správne vykonať ani bilanciu aktív a pasív v Súvahe, skutočné stavy zistené pri v inventarizácii vôbec nezodpovedali účtovným stavom, a to ani pri stavoch finančných účtov. V Bilancii aktív a pasív bol deklarovaný finančný majetok až vo výške 3 789 925 €, avšak z externých potvrdení od bánk, v ktorých má mestská časť bankové účty vyplýva údaj vo výške 3 226 527, 52€, čo predstavuje rozdiel 563 397,48 €.

Takáto účtovná závierka je úplne zbytočná (užitočnosť 17 ods. 9), účtovníctvo, z ktorého vychádzala natoľko nespoľahlivé, že odstraňovanie chýb v účtovníctve je časovo, technicky aj odborne ešte náročnejšia úloha, ako by bolo samotné správne vedenie účtovníctva. Príčinu vidím aj v personálnom poddimenzovaní ekonomického oddelenia a fluktuácii odborných zamestnancov, avšak najmä v nedostatočnej kvalifikácii externého poskytovateľa služieb a neskôr tej istej osoby ako zamestnanca zodpovedného za vedenie účtovníctva.

Údaje z individuálnej účtovnej závierky mestskej časti Bratislava-Podunajské Biskupice zostavenej ku dňu 31.12.2020 sú v zjavnom a rozsiahlom rozpore so skutočnosťou, a to takmer vo všetkých častiach účtovnej závierky. Navyše tieto nesprávne údaje sú v individuálnej účtovnej závierke vložené v nesprávnej štruktúre, keď namiesto súhrnných údajov za jednotlivé položky ekonomickej klasifikácie, sú v nej uvedené údaje za jednotlivé podpoložky, a preto sú neporovnateľné s predchádzajúcim rokom, kde boli uvedené v správnej štruktúre podľa položiek ekonomickej klasifikácie.

Do budúcnosti je nevyhnutné nastaviť systém manažérskej kontroly, ale aj vnútornej kontroly prostredníctvom miestneho kontrolóra tak, aby k takýmto závažným pochybeniam nemohlo dôjsť respektíve, aby boli včas odhalené.

Ak daňový úrad ako oprávnený podľa § 38 ods. 4 zákona o účtovníctve vykonávať v účtovnej jednotke kontrolu dodržiavania ustanovení zákona zistí, že účtovníctvo účtovnej jednotky je nesprávne, dané porušenie § 8 je dôvodom pre uloženie pokuty za správny delikt podľa § 38 ods. 1 písm. f) alebo g).

Mestská časť ako účtovná jednotka vôbec nezostavila a nezverejnila konsolidovanú účtovnú závierku za rok 2020. Ide o závažné pochybenie, avšak vzhľadom na rozsah a závažnosť chýb v účtovníctve a individuálnej účtovnej závierke mestskej časti, nebolo možné zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku tak, aby vyjadrovala skutočný stav hospodárenia a stavu majetku mestskej časti ako celku.

Príčinou vzniku chýb v účtovníctve vidím v skutočnosti, že sa nedodržiavali alebo priam porušovali platné všeobecné záväzné predpisy ale aj interné predpisy, a to pravdepodobne najmä z nedbanlivosti, keď sa nevenovala patričná pozornosť pri plnení pracovných povinností zodpovedných zamestnancov, čo sa prejavilo negatívne vo včasnosti a spôsobe spracovania účtovných dokladov, spôsobu zaúčtovania.

Niektoré pochybenia však museli byť vykonané vedome, napr. predloženie štatistických výkazov k I. a II. polroku 2021 s nulovým plnením príjmov aj nulovým čerpaním výdavkov k 31.3.2021 aj k 30.06.2021.

Navyše plnenie týchto povinností v dotknutom období bolo zabezpečovaná externe prostredníctvom zmluvného partnera (Zmluva o poskytovaní služieb č. 276/2020 z 8.10.2020),

Všetky dodávané služby vykazovali natoľko závažné nedostatky, že ich dodanie nemalo pre mestskú časť žiadny zmysel. Odporúčam zvážiť možnosti uplatnenia zodpovednosti za náhradu škody prípadne aj iné druhy právnej zodpovednosti (Zákonník práce, Trestný zákon). Vedenie účtovníctva v programe TRIMEL bolo vykonávané s rozsiahlymi chybami, pričom vôbec nekorešpondovalo so skutočnosťou. Konkrétne rozdiely medzi údajmi v Trimeli a údajmi v účtovnej závierke resp. záverečnom účte boli popísané v Stanovisku miestneho kontrolóra k Záverečnému účtu za rok 2020 a niektoré aj v Stanovisku audítora.

Vzhľadom k tomu, že na základe Uznesenia č. 329/2018-2022 z 30.6.2021 už bola vykonaná rekonštrukcia účtovníctva a vypracovaný audit, odporúčam pokračovať v nastavených procesoch. Taktiež bolo oddelenie posilnené kapacitne aj odborne. Noví zamestnanci ekonomického oddelenia absolvovali viacero školení prehľbujúcich ich kvalifikáciu a rozširujúc ich znalosti

Štatistické výkazníctvo nebolo v prvom polroku 2021 vôbec vykonávané podľa požiadaviek Opatrenia MF SR č.21/2017 F.s. z 19. decembra 2017 vydané pod č. MF/017353/2017-352, ktorým sa ustanovuje usporiadanie, obsahové vymedzenie, spôsob, termín a miesto predkladania informácií z účtovníctva a údajov potrebných na účely hodnotenia plnenia rozpočtu verejnej správy. Mestská časť a zriadené rozpočtové organizácie majú povinnosť predkladať finančné výkazy (FIN) číslo 1-12, 2-04, 3-04, 4-04, 5-04, 6-04.

Uznesenie č. 265/2018-2022 zo dňa 23.02.2021 časť D) bod 1a 2 nebolo plnené vôbec, mestská časť ani raz nezverejnila mesačný prehľad čerpania. Štvrťročná informatívna správa o čerpaní rozpočtu bola predložená na rokovaní Miestneho zastupiteľstva dňa 27.04.2021, avšak údaje v nej uvedené vôbec nezodpovedajú údajom exportovaným za toto obdobie z programu Trimel. Napr. pri plnení príjmov dane za užívanie verejného priestranstva bolo Miestne zastupiteľstvo informované o výške 88 596,10 € (44,30 % plnenie), avšak program Trimel vykazoval príjem 182 546,87 €. Do účtovného programu však vôbec nebol importovaný schválený rozpočet na rok 2021 a tieto údaje iba kopírovali rok 2020 (napr. Výnos dane z príjmov, položka 111003 bol uvedený iba vo výške 3 984 540 € pričom schválený rozpočet predpokladal príjmy až 4 100 000 €). Navyše v Trimeli neboli zohľadnené ani štrukturálne zmeny rozpočtu, keď v schválenom rozpočte došlo k zmene Programu 9 Zdravotníctvo na Program 9 Šport, avšak štruktúra v Trimeli ostala ponechaná podľa pôvodného stavu. Takýto spôsob vedenia účtovníctva a výkazníctva mal však priamy vplyv aj na výkon základnej finančnej kontroly.

Evidencia rozpočtových opatrení podľa §14 ods. 4 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách nebola v kontrolovanom období vedená. Zaviedla sa až v druhej polovici roku 2021. Týmto nebola dodržaná povinnosť podľa §14 ods. odseku 4, ktorou je vedenie operatívnej evidencie o všetkých realizovaných rozpočtových opatreniach počas rozpočtového roka.

Odporúčania na prijatie opatrení:

1. Vypracovať zásady finančného hospodárenia, ktoré stanovujú termíny pre jednotlivé kroky tvorby rozpočtu a záverečného účtu takým spôsobom, že bude vytvorený dostatočný časový priestor na prípravu kvalitných, dátami podložených podkladov a na ich včasné prerokovanie medzi jednotlivými organizačnými útvarmi miestneho úradu a v komisiách Miestneho zastupiteľstva.
2. Odporúčam analyzovať možnosti vyvodenia zodpovednosti voči obchodnej spoločnosti zodpovednej za vedenie účtovníctva v kontrolovanom období (Zmluva o poskytovaní služieb č. 276/2020 z 8.10.2020), a to prioritne prostriedkami občianskoprávnymi (náhrada škody, vrátenie odmeny a pod.), prípadne aj ďalšími formami právnej zodpovednosti voči zamestnancovi zodpovednému za vedenie účtovníctva (Zákonník práce, Trestný zákon).
3. Poskytovať miestnemu zastupiteľstvu a najmä samotnej verejnosti priebežný prehľad o hospodárení mestskej časti, plnení príjmov a čerpaní výdavkov mestskej časti, optimálne prostredníctvom interaktívneho rozpočtu. Zverejňovať čerpanie rozpočtu prostredníctvom interaktívneho rozpočtu aspoň na úrovni jednotlivých podprogramov alebo oddielov funkčnej klasifikácie (podobne to robia napr. mestská časť Bratislava-Rača: <https://egov.raca.sk/default.aspx?NavigationState=801:0>;

mestská časť Bratislava-Petržalka <https://www.petrzalka.sk/rozpocet-2017/>; mesto Prešov: <https://egov.presov.sk/default.aspx?NavigationState=801%3A0%3A> a mnohé ďalšie) automatizovaným systémom.

4. Odporúčam prideliť oprávnenie na pasívny prístup (len náhľad, bez možnosti vykonávania zmien) do systému RIS SAM aj miestnemu kontrolórovi, aby mohol priebežne vykonávať kontrolu týchto štatistických výkazov a porovnať ho s údajmi v účtovnom programe.
5. Vypracovať novú aktualizovanú Smernicu pre vedenie účtovníctva, ktorá stanoví aj procesy pre systém priebežnej kontroly účtovníctva a čerpania rozpočtu.
6. Opraviť nesprávne uvedené označenia právnych predpisov v kontrolných výkazoch pre základnú finančnú kontrolu, kde je nesprávne uvedené označenie zákona 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, ktorý je označený číslom 513/1990 Zb.), taktiež je nesprávne uvedená aj Smernica č.1/2021 o verejnom obstarávaní, ktorá bola s účinnosťou od 1.7.2021 nahradená Smernicou č. 3/2021.

Všetky správy z vykonaných kontrol, stanoviská miestneho kontrolóra y plány kontrolnej činnosti sú jednotne dostupné na webovom sídle mestskej v sekcii Samospráva/Miestny kontrolór/Dokumenty (<https://www.biskupice.sk/samosprava/miestny-kontrolor/dokumenty/>)-

V Bratislave 02.02.2022

Mgr. Ján Komara
miestny kontrolór